

POZIȚIA MEMBRILOR ACPR PRIVIND CREȘTEREA SALARIULUI MINIM

Referitor la creșterea salariului minim,

Uniunea Generală a Industriașilor din România (U.G.I.R.),
Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (C.N.I.P.M.M.R),
Confederația Patronală "CONCORDIA",
Confederația Națională a Patronatului Român (C.N.P.R.) și
Patronatul Național Român (P.N.R.),

confederații patronale reprezentative la nivel național, membre ale **Alianței Confederațiilor Patronale din România (ACPR)** își exprimă următoarea poziție comună:

Creșterea salariului minim având implicații multiple la nivel macroeconomic, **este imperios necesar ca înainte de adoptarea unei hotărâri** în acest domeniu **să fie realizate analize de impact, testul IMM, fundamentări**, raportat la criterii obiective, cu corelarea creșterilor salariale cu productivitatea muncii, cu nivelul de dezvoltare al economiei românești, al fiecărei regiuni și județ, cu luarea în considerare a diferențelor dintre mediul urban și rural, salariul minim vizând toți angajatorii, inclusiv cei din sate și din zonele defavorizate din România.

Analizele din cuprinsul studiului realizat de INCSMPS nu susțin scenariul creșterii salariului minim în 2017, evidențiind numeroase efecte negative asupra microîntreprinderilor, ratei de ocupare și șomajului, veniturilor bugetare, economiei în ansamblu.

Conform dispozițiilor art. 9 alin. (1) din **Legea 69/2010 a responsabilității fiscal-bugetare**, **creșterile salariale nu mai pot fi decise**, fiind mai puțin de 180 de zile înainte de expirarea mandatului Guvernului și perioadă de asiduă campanie electorală.

Poziția membrilor ACPR are în vedere următoarele considerente:

- Menținerea problemelor privind stabilirea salariului minim subliniate în Raportul de țară** ("Recomandarea de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind Programul național de reformă al României pentru 2016 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2016"): **"lipsa unor criterii obiective pentru stabilirea acestuia generează incertitudine"**, **"nu există în continuare orientări clare sau criterii care să ia în considerare impactul acestuia supra creării de locuri de muncă, a condițiilor sociale și a competitivității"**, în contextul unei **"competitivități care nu se bazează pe costuri"** și **"bariere structurale care împiedică tranziția către o economie cu o valoare adăugată mai ridicată, ceea ce limitează capacitatea României de a promova o creștere durabilă"**.
- În Raportul de țară se menționează și că **"dialogul social rămâne deficitar"**: **pentru creșterea salariului minim nu sunt finalizate dezbaterile de la nivelul Ministrului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, partenerii sociali nefiind consultați cu privire la ultima formă a conținutului studiului INCSMPS "referitor la nivelul salariului minim brut garantat în plată în România prin evaluarea efectelor economice și sociale ale aplicării acestuia, identificarea și evaluarea aspectelor care îl influențează, stabilirea acelor aspecte cu impact semnificativ (negativ/pozitiv) asupra mediului socio-economic, stabilirea măsurilor de control a acestora și a măsurilor de ajustare a efectelor negative", studiu care necesită încă numeroase îmbunătățiri, astfel cum s-a evidențiat de confederațiile patronale în cadrul ședinței din data de 16.11.2016.**
- Studiul Institutului Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale evidențiază numeroase **efecte negative în cazul creșterii salariului minim, asupra microîntreprinderilor, ratei de ocupare și șomajului, veniturilor bugetare, economiei**:
 - **"În situația creșterii salariului minim, firmele mici și mijlocii sunt cele care resimt cel mai mult povara fiscală a costului salariilor lucrătorilor"**.
 - **"Analiza detaliată a firmelor din România care au un fond de salarii brut anual per angajat în jurul valorii salariului minim brut pe economie, denumite de noi firme vulnerabile, a demonstrat o**

concentrare puternică a acestora în categoria microfirmelor (sub 10 salariați), cu ponderi între 93,9% și 96,8%”.

- „În anul 2015, în micro-firmele vulnerabile lucrau 285.121 persoane (60,8% din totalul salariaților firmelor vulnerabile), în creștere față de 187.694 persoane în anul 2008”.
- „Ponderea firmelor vulnerabile în totalul firmelor active selectate este cea mai mare în Macroregiunea 4 (41,9%)”
- „cea mai mare pondere a firmelor cu pierdere brută este înregistrată de firmele micro (37.2%). Comparând profitul brut cu pierderea brută, remarcăm firmele micro în care pierderea brută depășește profitul brut”.
- **“În firmele micro lucrează 20,1% din salariați”, „în firmele mici lucrează 22.9% dintre salariați”, „în firmele mijlocii lucrează 21.39% dintre salariați”.**
- „Practic, creșterea salariului minim a determinat, în general, scăderea numărului de salariați, în special pentru companiile vulnerabile”.
- „În general, companiile care s-au inactivat au fost companii vulnerabile, pentru care salariul mediu brut lunar era aproximativ egal cu salariul minim brut lunar. Ponderea acestora variază de la 67% în 2011 la 80% în 2014”. „Numărul salariaților din companii care s-au inactivat este relativ ridicat: în anul 2014, **141.984 salariați, plătiți cu salariul minim, și-au pierdut locurile de muncă, în urma inactivării companiilor respective”.**
- **„Supraviețuirea firmelor este corelată cu evoluția salariului minim:** în general, companiile care s-au inactivat au fost companii vulnerabile, pentru care salariul mediu brut lunar era aproximativ egal cu salariul minim brut lunar. Ponderea acestora variază de la 67% în 2011 la 80% în 2014”.
- „Economistii americani Neumark și Wascher au arătat în 1992 că **o creștere de 10% a salariului minim generează, cu o anumită întârziere, o reducere de 1% - 2% a ocupării forței de muncă tinere”**
- „există efecte puternice ale salariului minim asupra ocupării și șomajului”.
- „creșterea salariilor angajaților de la baza distribuției la nivel de firmă **antrenează de multe ori creșteri salariale pe toate nivelurile, deși în proporții diferite**”. „În aceste condiții, **presiunea asupra firmelor este foarte mare, costurile cu forța de muncă fiind semnificativ mai mari.** Printre efectele reale ale creșterii salariului minim se numără într-adevăr creșterea câștigurilor salariale ale populației, însă de multe ori **cu prețul disponibilizării acelor angajați pe care firmele nu își mai pot permite să îi plătească.** Mai mult, creșterea salariului minim poate duce la **inflație**, deoarece firmele reacționează la creșterea costurilor prin creșterea prețurilor produselor/serviciilor”.
- „o parte din lucrătorii cu salarii mici **pot trece total sau parțial în informalitate**”, ceea ce „conduce la scăderea veniturilor fiscale (impozitul pe venit și TVA) și subminarea finanțării sistemelor de asigurări sociale”.
- **„creșterea salariului minim are implicații multiple la nivel macroeconomic și trebuie să se țină cont de acestea atunci când se iau decizii, pentru a asigura optimizarea funcționării economiei și a pieței muncii”.**
- „La nivel macroeconomic, creșterea salariului minim ar putea determina firmele mai puțin productive **să iasă de pe piață**”.
- **„În primul trimestru al anului 2016 salariul minim este cu 80% mai mare decât în anul 2010, în timp ce productivitatea muncii este cu doar 26% mai mare comparativ cu anul 2010.** Rezultatele modelului econometric indică faptul că **impactul salariului minim asupra productivității muncii este negativ: o creștere a salariului minim de 10% ar determina scăderea productivității muncii cu 2,3%.** De asemenea, pe baza modelului estimat se observă că în România creșterea costurilor determinată de creșterea salariului minim nu este compensată prin creșterea productivității, ci dimpotrivă, productivitatea scade”.
- „o scădere a ocupării, acest rezultat poate fi un semnal de alarmă cum că **firmele sunt puse în dificultate de aceste creșteri ale costurilor și fac față cu greu situației:** își diminuează numărul de angajați, iar veniturile sunt mai mici, cu importante consecințe negative - reducerea activității, periclitatea poziției pe piață. Din păcate, la nivel macroeconomic, principalul pericol este creșterea prețurilor, deoarece singura alternativă a firmelor de a compensa costurile ridicate este prin transfer către prețurile bunurilor sau serviciilor comercializate”.
- **„salariul minim influențează negativ ocuparea”.**

ACPR susține necesitatea funcționării unei structuri tripartite (autoritățile publice: Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Economiei, alte autorități interesate, confederațiile patronale și sindicale reprezentative), finanțată din fonduri europene, **care sa realizeze prognoze, analize și scenarii** privind evoluția salariului minim, a diverselor tendințe și evoluții ale economiei și pieței muncii, care să stea la baza deciziilor de modificare a salariului minim, de aprobare a investițiilor publice în diverse zone, de alocare de resurse din fonduri europene sau naționale, privind învățământul dual și în general, pentru orice politică publică privind forța de muncă, **studiul unui prestator de servicii sau unei singure părți nefiind suficient în acest domeniu.**

4. Având în vedere că în cuprinsul studiului INCSMPS se menționează că în cazul creșterii salariului minim **„firmele mici și mijlocii sunt cele care resimt cel mai mult povara”**, fiind considerate **„firme vulnerabile”**, conform dispozițiilor art. 9¹ din *Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii*, cu modificările și completările ulterioare, **este strict necesară realizarea Testului IMM**, a unei analize de impact a efectelor creșterii salariului minim asupra IMM-urilor și emiterea unui **aviz de către Grupul pentru evaluarea impactului economic al actelor normative asupra întreprinderilor mici și mijlocii**, înainte de adoptarea unei hotărâri de creștere a salariului minim, proceduri care nu au fost realizate înainte de ședința CNTDS.
5. După realizarea unei analize de impact, a testului IMM, prezentarea unei fundamentări a creșterii propuse, raportat la criterii obiective, la productivitatea muncii, la nivelul de dezvoltare al economiei românești, al fiecărei regiuni și județ, la diferențele dintre mediul urban și rural, inclusiv zonele defavorizate din România și consultarea partenerilor sociali se poate stabili modificarea nivelului salariului minim brut pe țară.
6. Salariul de bază minim brut pe țară a crescut în acest an cu 19%, începând cu data de 1 mai 2016, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1.017/2015, neîmplinindu-se încă un an de la această creștere importantă, care nu a fost corelată cu productivitatea muncii, astfel cum se recunoaște și în studiul INCSMPS: „în primul trimestru al anului 2016 salariul minim este cu 80% mai mare decât în anul 2010, în timp ce productivitatea muncii este cu doar 26% mai mare comparativ cu anul 2010”. Nu trebuie repetat acest mod de creștere a salariului minim. Până pe data de 1 mai 2017 este suficient timp pentru analize și negocieri pentru salariul minim.

Confederațiile patronale nu susțin o comunicare publică pe tema salariului minim, ca luptă electorală, de care se delimitează ferm, considerând-o total inadecvată și inoportună în aceste zile de final de mandat, în care ar trebui prezent bilanțul mecanismelor create de actualul Guvern și a rezultatelor înregistrate pentru piața muncii, pentru întreprinderi și economie. **Creșterile salariale nu trebuie decise în perioadele electorale și pentru scopuri politice, ci pe bază de analize a multiplelor implicații la nivel macroeconomic și fundamentări obiective, „pentru a asigura optimizarea funcționării economiei și a pieței muncii”**, astfel cum este evidențiat și în studiul INCSMPS, numai după ample negocieri între partenerii sociali, în scopul ajungerii la un consens între aceștia.

Uniunea Generală a Industriașilor din România (U.G.I.R.)

Președinte,
George Constantin Păunescu

Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din
România (C.N.I.P.M.M.R.)

Președinte,
Florin Jianu

Confederația Patronală "CONCORDIA"

Președinte,
Ioan Dan Gheorghiu

Confederația Națională a Patronatului Român (C.N.P.R.)

Președinte,
Costel Olteanu

Patronatul Național Român (P.N.R.)

Președinte,
Florian Costache